

Nr 18

Av herr Sveningsson m. fl., om skyldighet att borttaga gammal taggtråd.

(Lika lydande med motion nr 20 i Andra kammaren)

På många håll i landet finns kvar stora mängder med taggtråd och även slättråd från den tid då skogsmarkerna betades och små åkerlappar var inhägnade. Skogsmarkerna betas inte längre och på ett mycket stort antal av dessa åkerlappar har planterats skog. Utvecklingen fortgår i denna riktning och stora arealer kommer under de närmaste 10—15 åren att tagas ur jordbrukets produktion. Kvar i markerna finns dock gammalt stängselmaterial, som kan föranleda skador för de människor som under fritid och semestertid men även som svamp- och bärplockare vistas i skog och mark. Dessa snärjen av gammal stängseltråd ligger ofta mer eller mindre dolda av löv och vegetation på marken och fungerar som lömska snaror för både människor och de vilda djuren.

Otaliga är de djur av skilda slag som jägare och andra naturvänner hittat i skog och mark och som genom att de blivit fastsnärjda i gammal stängseltråd gått en kvalfull och ytterst plågsam död till mötes. I somras hittades t. ex. en älg som insnärjd i gammal taggtråd fått svälta ihjäl. Det förekommer även att djur av ren barmhärtighet omedelbart måste avlivas på grund av de skador stängseltråden orsakat dem.

I en stor dagstidning fanns nyligen rubriken ”Det är gillrat för tortyr och svält”. Ur texten under denna rubrik kan följande återges. ”Det existerar i dag ett lömskt gillrat nät av dödsfällor ute i våra marker. Försåtliga snaror, omsorgsfullt dolda i vegetationen, ett ständigt hot framför allt mot klövdjuren men farligt nog också för fåglar och småvilt. Vad värre är: dessa försåt överraskar inte med en snabb och aningslös död. Avrättningen sker bestialiskt, de drabbade offren måste nästan i samtliga fall genomgå tortyr och svält innan de äntligen befrias från sitt lidande. Ingen vittjar dessa giller, de är en bortglömd kvarleva från odlingslandskapets förändring.”

Vid förra årets riksdagsbehandling av denna fråga var det några remissinstanser som fick tillfälle uttala sin mening. Statens naturvårdsverk framlade bl. a. att det är ett välkänt faktum att såväl friluftsfolk som vilt förorsakas skador av taggtråd. Från jakt- och viltvårdssynpunkt samt från allmänna naturvårdssynpunkter är det därför ett angeläget önskemål att nedfallen taggtråd och oanvända hägnader av sådan tråd kommer bort men även att användningen av taggtråd inskränks till det absolut nödvändiga.

Vidare ansåg naturvårdsverket att genom naturvårdslagen, som tillkom 1964, finns vissa möjligheter att komma till rätta med ifrågasvarande problem. Verket ansåg

det även angeläget att naturvårdslagens regler i ämnet kommer till användning i större utsträckning än som nu är fallet. Det enda initiativ som naturvårdsverket tagit är emellertid ett förslag om att arbetsmarknadsstyrelsen borde biträda militära myndigheter med borttagande av taggtråd vid äldre befästningar. I princip har också arbetsmarknadsstyrelsen förklarat sig villig låta utföra arbeten av detta slag som beredskapsarbete.

Riksförbundet Landsbygdens folk (RLF) ansåg även i sitt yttrande det angelägna i att gammal taggtråd från stängsel och andra anordningar blir borttagen. Den fortgående nedläggningen av åkrar och betesmarker ökar, ansåg denna organisation, förekomsten av mer eller mindre nedfallna och övervuxna stängsel. I första hand ansåg RLF att man borde söka att genom upplysning och propaganda förmå markägare och andra berörda att undanskaffa taggtråd och hinder av andra slag vilka inte längre hålls i stånd eller fyller avsedd funktion. I detta yttrande uttalades även följande, som förtjänar att uppmärksammas.

”Det synes RLF också angeläget att militärmyndigheten, kommuner och statliga markägare föregår med gott exempel och åtminstone rensar bort gammal taggtråd från marker, som speciellt inköpts för att tjäna som ströv- och rekreationsområden. Sannolikt torde dock därutöver krävas vissa maktmedel. RLF har därför ej något att erinra emot att bestämmelser införs, som gör det möjligt att ålägga vederbörande markägare att undanskaffa taggtråd från inhägnader och andra hinder som ej är i bruk. Eventuell lagstiftning på området torde få samordnas med och anpassas till vad som i övrigt gäller i fråga om nedskräpning i naturen.”

Det kan således redovisas mycket starka motiv för den uppfattningen att staten och det allmänna bör vidtaga sådana åtgärder att gammal taggtråd på ett effektivt sätt blir bortröjd så snart som möjligt. Jordägare, arrendatorer och andra näringsutövare som använder sig av taggtrådsstängsel bör åläggas taga bort taggtråden då inhägnaden ej längre tjänar något syfte. Dessutom bör de personer som är närmast ansvariga för de områden där gammal taggtråd ligger utspridd på marken åläggas att uppsamla och bortförskaffa denna. Inte minst gäller detta de gamla taggtrådhinder som fortfarande påminner om den militära aktiviteten under andra världskriget.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till ändring av gällande lag så att skyldighet att borttaga gammal taggtråd som icke längre fyller någon funktion föreligger för den som är ansvarig för taggtråden.

Stockholm den 14 januari 1969

Ragnar Sveningsson (m)

Lars Schött (m)

Bo Skårman (fp)

Harald Pettersson (cp)

Torsten Hansson (s)
